משל מי. מאכילו ומשקהו ומכבדו: **מאי נפקא ליה מיניה.** מאי חסרון כיס מיכא לגביה: **פודין זה לזה מעשר שני.** אם יש לאדם מעשר שני [ב] פודה הבן ממנו לצורך אדם בלא חומש ולא ממרי. הרי הוא כגופו שהרי הוא תחזוק ומזונותיו עליו ולא ימכר ניתן לגבייה והרי הוא כמי שפדאו הוא בעצמו: **ומאכילין זה לזה מעשר עני.** אם יש לבן מעשר עני לחלק לעניים מאכילו לאדם אם אדם עני וכן כותח לע"פ שחציב עליו כגופו ואם לא היה בידו מעשר זה היה נותן לו מזונות ממנו: **להעדפה.** עליו מוטל להאכילו ולהשקותו מדה בינונית ואם אדם עני לריך לפעודה יתירה יאכילנו מעשר עני: **שיטול אדם ארנקי זו.** ולי למרת כשוב האב על הבן בחסרון כיס אינו אלא משל אב שלעיגזר משל אב הוא ומאי נפקא ליה מיניה להכלימו: **ודלמא רפת.** ואמר לאחוה מידי בריתמיה: **וקא עבר.** רב הונא: **משום לפני עור.** שגורם לבנו לחטוא: **נפומבייני.** במקום התפילה שאינו נאסר מדמיו בכך כגון בשוליו: **הנשרפין בנסקלין.** משמע אחד מן הנשרפין נתערב בנסקלין הרבה וקי"ל (סנהדרין ד' עט:) כל חייבי מיתות שבתורה שנתערבו ואין ידוע איזה מהן נקלה ואיזה מהן בחמורה כולן ידונו בקלה שאין אתה רשאי למשוך את הקל לעונש חמור אלא נתחייב זו: **רבי שמעון אומר ידונו בסקילה.** שהיא קלה לחיות ליה לרבי שמעון שריפה חמורה מסקילה וטעמא מפרש בסנהדרין (דף נ.): **אמר ליה רב יהודה בריה.** דרב יחזקאל לרב יחזקאל אבא לא תתנייא הכי הנשרפין בנסקלין והוו נסקלין רובא דע"כ למאי תלית טעמא משום דשריפה חמורה מיפוק לי לליכא למימר כולן בשריפה דע"כ חזלת לך אחד מיעוטא: **הנסקלין בנשרפין.** דתע"ג דנשרפין רובא ידונו בסקילה מפני שהיא קלה: **אפס רבנן תוא דקאמרי ליה לרבי שמעון הוא.** דקאמרי שבסקילה חמורה לאו טעמא יהבי למילתייהו אלא הכי קאמרי בשריפה אחד רובא ואחד מיעוטא משום דשריפה חמורה ואין אנו רשאין למשוך את הקלים, לאו חמורה היא אלא קלה היא (שם פ:). **לא תימא ליה לאבוך הכי.** להודיעו שהדין שהוא טועה דקאמרת לי' לא אתנייא הכי: **לך לשוב בשורה נעורי קא מצער ליה.** והכי הוא דאומר לו עכרת על ד"ת: **מקרא לשוב בשורה לך.** ואומר לו המקרא כמו שהוא כתוב והוא עצמו יכין שטעה: **אבא שאול אומר.** יש מלוה אחרת ס לעשות כגון לקבור את המת או ליום [ג] הכא בכבוד אביו אמר רב מתנה ·הלכה כאיסי בן יהודה א"ר יצחק בר שילא א"ר מתנה אמר רב חסדא [כ]האב שמחל על כבודו כבודו מחול ורב יוסף אמר [ל]אפי' הרב שמחל על כבודו אין כבודו מחול שנאמר [ס]ויי' הולך לפניהם יומם אמר רבא הכי השתא התם הקדוש ב"ה עלמא דיליה הוא ותורה דיליה היא מחיל ליה ליקריה הכא שמגיס הנסקלים נשרפים אף על גב שנשרפים רובן הן בסקילה לפי שהיא קלה אלא הכי פירושו למה לי שריפה חמורה לפילו הם שוות תיפוק לי משום דרובא נסקלין ניתהו.

משל בן רב נתן [ס]משל בן רב יהודה אמר [א]משל אב אורו ליה רבנן לרב ירמיה ואמרי לה לבריה דרב ירמיה כמ"ד משל אב מיתיבי נאמר [1]כבד את אביך ואת אמך ונאמר [2]כבד את ה' מהונך מה להלן בחסרון כיס אף כאן בחסרון כיס[ס] ואי אמרת משל אב מאי נפקא ליה מיניה לביטול מלאכה ת"ש [ס]ב' אחים שני שותפין האב ובנו הרב ותלמידו פודין זה לזה מעשר שני [ב]ומאכילין זה לזה מעשר עני ואי אמרת משל בן נמצא זה פורע חובו משל עניים לא צריכא להעדפה אי הכי היינו דקתני עלה אמר רבי יהודה [ד]תבא מאירה למי שמאכיל את אביו מעשר עני ואי להעדפה מאי נפקא מינה אפילו הכי זילא ביה מילתא ת"ש [ג]שאלו את ר"א עד היכן כיבוד אב ואם אמר להם [ה]כדי שיטול ארנקי ויזרקנו לים בפניו ואינו מכלימו ואי אמרת משל אב מאי נפקא לי' מיניה בראוי ליורשו וכי הא דרבה בר רב הונא דרב הונא קרע שיראי באנפי רבה בריה אמר איזול איחזי אי לא רתח אי רתח ודלמא רתח [ו]וקעבר [ז]אלפני עור לא תתן מכשול [ח]דמחיל ליה ליקריה [ט]והא קעבר משום [4]בל תשחית דעבד ליה בפומבייני ודילמא משום הכי לא רתח דעבד ליה בשעת ריתחיה: [י]מתני ליה רב יחזקאל לרמי בריה הנשרפים בנסקלים רבי שמעון אומר ידונו בסקילה שהשריפה חמורה אמר ליה רב יהודה בריה אבא לא תיתנייא הכי מאי אירייא [כ]שריפה חמורה תיפוק לי דרובא נסקלים נינהו אלא [ס]הכי איתנייא הנשרפים בנשרפים א"ל אי הכי אימא סיפא וחכמים אומרים [ל]ידונו בשריפה [ס]שהסקילה חמורה מאי אירייא דסקילה חמורה תיפוק לי דרובא נשרפים נינהו א"ל התם רבנן הוא דקאמרו ליה לר"ש דקאמרת שריפה חמורה לא סקילה חמורה א"ל שמואל לרב יהודה [ט]שיננא[ע] [ס]לא תימא ליה לאבוך הכי דתניא הרי שהיה אביו עובר על דברי תורה אל יאמר לו אבא עברת על דברי תורה אלא אומר לו אבא כך כתוב בתורה כך כתוב בתורה צעורי קא מצער ליה אלא אומר לו [ם]אבא מקרא כתוב בתורה כך אלעזר בן מתיא אומר אבא אומר השקיני מים ומצוה לעשות מניח אני כבוד אבא ועושה את המצוה שאני ואבא חייבים במצוה איסי בן יהודה אומר אם אפשר למצוה ליעשות ע"י אחרים תיעשה על ידי אחרים וילך הוא לכבוד אביו אמר רב מתנה ·הלכה כאיסי בן יהודה א"ר יצחק בר שילא א"ר מתנה אמר רב חסדא [כ]האב שמחל על כבודו כבודו מחול ורב יוסף אמר [ל]אפי' הרב שמחל על כבודו אין כבודו מחול שנאמר [ס]ויי' הולך לפניהם יומם אמר רבא הכי השתא התם הקדוש ב"ה עלמא דיליה הוא ותורה דיליה היא מחיל ליה ליקריה

רב יהודה אומר משל בן. מדקדק ר"י למ"ד משל בן אם נזדמן לו כיבוד אב ומצידת עלמו ומצידת חבירו כיצד יעשה אם יעסוק בכבוד אביו הלא מצידת חבירו קודמת לכדאמרינן בחלו מלוות (ב"מ דף לב.) יכול אמר לו אביו אל תחזיר לי אבידה יכול ישמע לו ת"ל וכו' והיינו אל תחזיר שאומר לו עסוק בכבודי דאל תחזיר בחנם לא תעטרך קרא ועסוק במצות אלא בשכר ומשמע מ"כ לדאבידת חבירו קודמת לכיבוד אב ואם יעסוק בצידת חבירו ואבידת אביו הכי נמי דכתיב (דברים טו) אפס כי לא יהיה בך ליבון (ב"מ ג: לב.) אלא קודם לכל אדם ואם יעסוק בצידתו ואבידת חבירו ויעסוק בצידתו דאל תאמר כיבוד אב קודם היינו דוקא להניח לאביו לעשות רלונו בממונו[א] לפי שזהו גוף הכיבוד[ב] אבל בצידתו כיון שאין האב נהנה בצידתה עלמה[ג] אין הבן חייב להפסיק לצידתו בשביל אביו ומ"ג דתמרינן בממון כדי שיטול ארנקי ויטיל ליס ואינו מכלימו למ"ד משל בן האב מיירי בחומו עין אין לבן קורת רוח בכך כגון שזורקו ליס למירמת אימתא לאינשי בימיה דאי אמר לו אבא כך [ד]אינו חייב למלוח לו ואי אמר לו אל תחזיר אבידתי ואני אשלם לך [ה]אינו חייב לשמוע לו ואם נאמר כבד את אביך ואת אמך [ו]היינו דוקא בשאין אביו מלוה לעבור על דבר תורה אבל אם אמר לו עבור על דבר תורה [ז]ואל תכבדני [ח]אין לו רשות לאבד ממונו בשביל כבודו [ט]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [י]ואכבדך [כ]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ס]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [ל]ואני אשלם לך [ס]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ע]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [פ]ואני אשא בעונך [צ]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ק]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [ר]ואני אשא בעונך [ש]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ת]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [א]ואני אשא בעונך [ב]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ג]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [ד]ואני אשא בעונך [ה]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ו]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [ז]ואני אשא בעונך [ח]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ט]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [י]ואני אשא בעונך [כ]אין לו רשות לעבור על דבר תורה [ס]ואם אמר לו עבור על דבר תורה [ל]ואני אשא בעונ